

Carrer Sant Josep, número 10

Aquest 23 de novembre es compleix el vuitantè aniversari del naixement de Joan Fuster.

Per celebrar aquesta efemèride, i altres de relacionades amb l'intel·lectual valencià –els 10 anys del seu traspàs i els 40 de la publicació de 'Nosaltres, els valencians'–, s'han organitzat una sèrie d'actes a Sueca i també a ciutats com ara Albaida, Ontinyent o Barcelona.

“**S**er de poble és una sort, si més no en certs aspectes: una de les poques maneres ‘naturals’ de ser que li resten a l’home contemporani. I dic ‘poble’ a l’estil nostre: rural, tancat i pròsper.” Així de clar es manifestava Joan Fuster el 1958. I es va mantenir ferm en aquesta convicció seua fins al dia que va morir, el 21 de juny del 1992. Fuster, “un *fulano* de Sueca”, com ell mateix s’autoqualificà alguna volta, va viure en aquesta localitat de la Ribera Baixa del País Valencià tota la vida. Al mateix poble i a la mateixa casa pairal.

Després d’una dècada, la dels cinquanta, trescant arreu dels Països Catalans, però també per Espanya –Fuster va assistir al III Congrés Internacional de Poesia de Santiago de Compostel·la, el 1954, com a membre de la delegació catalana, que encapçalava Carles Riba–; quan formava part del jurat d’algun premi literari insigne o insignificant –o n’era directament la persona guardonada–; o participava en uns jocs florals, tant a l’ús a l’època; assistia a congressos més o menys improvisats o a reunions mig clandestines; socorria un encàrrec municipal, donava una conferència a aquesta o a aquella altra universitat... Després d’aquesta dècada proçaç i substanciosa en viatges, dic, Joan Fuster i Ortells s’instal·là definitivament al seu poble nadiu, Sueca. Això no vol dir que deixara de viatjar. Quan les exigències professionals li ho requerien, es va desplaçar allà on van sol·licitar els seus favors. Però les possibilitats de domiciliar-se posen per cas a València, si és que n’hi havia hagut alguna, van acabar d’esvair-se definitivament a la primeria dels seixanta.

La decisió no degué ser gens traumàtica, però. Sueca, a mitjan segle passat, i encara ara, era un poble relativament petit però pròxim a València. Hi havia, també, els imperatius familiars –durant molt de temps, Fuster, que era fill únic, va haver de tenir cura dels pares– i, a més, entre altres raons, València li quedava massa lluny, idiomàticament i sociològicament. Per què anar-hi a viure, si la tenia a tocar? En tot cas, hi havia Barcelona, que de ben segur li haguera proveït de més abundosa matèria primera per a la seua vida d’“asceta intel·lectual”. Però aquesta opció tampoc no va prosperar.

Potser té raó un conterrani seu, l’historiador Antoni Furió, quan assevera que Fuster no hauria estat Fuster si se n’haguera anat de Sueca. O, almenys, no haguera estat el Fuster que vam conèixer. Sia com sia, el fet és que Fuster s’hi va estar, al seu poble, tota la vida. I això, paradoxalment, no li va impedir d’erigir-se en un dels intel·lectuals catalans més punyents i expeditius del segle XX. La vida “rural” no li va tallar les ales, en absolut. De la seua talaia estant, al carrer Sant Josep, número 10, de Sueca, el món potser s’hi veia més diàfan, perquè la distància ho permetia.

D’altra banda, Fuster va rebre a casa seua a tot déu. Per sa casa va passar tota la fauna del país: escriptors, agitadors polítics, joves encuriosits, cantautors, artistes, aprenents de poeta; els pròcers més altisonants, però també els més insidiosos: tafaners i curts de gambals que li van furtar més d’una estona profitosa que podia haver esmerçat en algun llibre eloqüent.

Fuster va tenir una dèria malaltissa, o un amor incondicional, tant se val, pel

seu país. Un amor que es va traduir en una menció especial al seu poble natal. I viceversa. De fet, Fuster tingué una relació "normal" amb el seu poble. I el millor tribut que hi ha deixat és el record de la seua persona intransferible —el "som irrepetibles", que deia ell—, i, també, el llegat de la seua obra. Ara, el seu poble, Sueca, i també el seu país, li reten un homenatge aquests dies en què es compleix el vuitantè aniversari del seu naixement.

A més dels actes previstos aquests dies a les ciutats d'Ontinyent, Albaida i Barcelona (mireu el requadre), el proper 23 de novembre s'obrirà per primera vegada la Biblioteca i Casa Museu Joan Fuster de Sueca, perquè el públic pugua veure com n'han quedat les obres de reforma i d'adaptació de les dependències. Aquest serà, de fet, el primer acte oficial celebrat a la Casa Museu. La Biblioteca i Casa Museu Joan Fuster de Sueca, segons ens han informat Víctor Gómez Labrado, coordinador de la Casa Museu, i Joan Baldoví Roda,

Els darrers anys, Joan Fuster es va recloure a casa, des de la qual va mantenir un silenci públic deliberat, dedicat exclusivament a l'estudi i a l'escriptura.

regidor de Cultura de l'Ajuntament de Sueca, s'inaugurarà oficialment la primavera de l'any vinent, i aplegarà els 24.000 llibres, l'arxiu personal i

la pinacoteca que va completar Joan Fuster.

Juli Capilla

Relació d'actes d'homenatge a Joan Fuster

1. CASAL JAUME I RIBERA BAIXA DE SUECA

■ **Dilluns 18. 20 h.** Al Casal Jaume I Ribera Baixa.

Presentació del llibre *De Fuster a Pla amb camí de tornada*, a càrrec de **Toni Sales** i de l'autor, **Isidre Crespo**.

■ **Dimarts 19. 20 h.** Al Casal Jaume I Ribera Baixa.

Conferència: "Context actual de *Nosaltres els valencians*", introduïda per **Vicent Àlvarez** i desenvolupada per **Xavier Ferré**.

■ **Dimecres 20. 20 h.** Al Casal Jaume I Ribera Baixa.

Taula rodona: "Les organitzacions sindicals i el País Valencià." Amb representants sindicals de CCOO-PV, UGT-PV, STE-PV. Presentada i dirigida per **Josep Franco**.

■ **Dijous 21. 20 h.** Al Casal Jaume I Ribera Baixa.

Taula rodona: "Els poetes i Joan Fuster". Presentada i moderada per **Josep Ballester**.

■ **Divendres 22. 20 h.**

Al saló d'actes de la Mancomunitat de la Ribera Baixa. (Av. del Ferrocarril, s/n). Homenatge dels alcaldes de la Ribera de Xúquer a Joan Fuster. Presentada i moderada per **Salvador Vendrell**.

■ **Divendres 22. 22 h.** Al Casal Jaume I Ribera Baixa.

Sopar i audició de poemes de Joan Fuster a càrrec de **Pere Maroto** i **Loles Peris**.

2. BIBLIOTECA I CASA MUSEU JOAN FUSTER DE SUECA

■ **Dissabte 23. 19.30 h.** Taula rodona sobre Joan Fuster. Amb la participació de **Josep Iborra**, **Francesc Pérez Moragón**, **Joan Baldoví Roda** i **Víctor Gómez Labrado**.

3. CENTRE CULTURAL BERNAT I BALDOVÍ DE SUECA

■ **Dissabte 23. 22.30 h.** Homenatge a Joan Fuster. Direcció de **Manuel Molins**. Organitzat per **Casal Jaume I Ribera Baixa**, **La Xala** i **la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Sueca**. Amb la participació de **Miquel Gil**, **Manolo Miralles** i **Vicent Torrent** (Al Tall), **Carraixet**, **Obrint Pas**, **L'Alborgí**, **Sonadors de la guaita**, **Cant d'Estil**, **Alimara**, **La Xara** i altres dolçaines, **Orfeo Suecà**, **Coral Unió Musical de Sueca**, **Rodamons Teatre**, **La Muixaranga**, **Francesc de Paula Burguera**, **Jaume Pérez Montaner**, **Josep M. Muñoz i Pujol**, **Toni Mestre**, **Pau Esteve** i **Conrad Marqués**.

* Hi podeu col·laborar econòmicament en el següent número de compte corrent de Bancaixa: 2077 0101 62 1102502437

4. INSTITUT D'ESTUDIS DE LA VALL D'ALBAIDA

■ **Divendres 22. 20.30 h.** Al saló d'actes de l'Ajuntament d'Albaida.

Conferència: "Joan Fuster, un comunicador: assaigs, articles i entrevistes." A càrrec d'**Isidre Crespo**. Presentada per **Ramon Mora**.

■ **Divendres 29. 20.30 h.** Al Centre de Cultura Manuel Sanchis Guarner d'Ontinyent. Taula rodona: "Joan Fuster, 10 anys després." Amb la participació de **Vicent Terol**, **Paco Blay**, **Joan Borja** i **Ferran Garcia-Oliver**.

5. FACULTAT DE COMUNICACIÓ BLANQUERNA DE LA UNIVERSITAT RAMON LLULL DE BARCELONA

■ **Dimecres. 11 de desembre.** Jornades Joan Fuster. Organitzen: **Enric Sòria**, **Vicent Sanchis**, **Pablo Capilla** i **Dani Martí** (Departament de Periodisme i d'Humanitats).

10.00 h. Conferència: "Joan Fuster, vida i miracles." A càrrec d'**Antoni Furió**.

12.00 h. Taula rodona: "La vida de Joan Fuster." Hi participen **Vicent Sanchis**, **Max Cahner**, **Joaquim Maluquer** i **J. M. Muñoz Pujol**.

16.00 h. Taula rodona: "Una literatura d'assaig." Hi participen **Enric Sòria**, **Gustau Muñoz**, **Francesc P. Moragón** i **Sam Abrams**.

18.00 h. Conferència de cloenda: "Joan Fuster: el país i la política", per **Joan F. Mira**.